

PRESSITEADE nr 207/22

Luxembourg, 20. detsember 2022

Euroopa Liidu Kohus annab oma 70. aastapäeva puhul mõnele oma hoonele uue nime

Need hooned kannavad austusavaldusena Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kaitstavatele väärtustele nüüd Comeniuse, Montesquieu, Rocca ja Themise nime

Euroopa Liidu Kohtu A-, B- ja C-torni nimed on nüüd Comenius, Montesquieu ja Rocca.

Euroopa Liidu Kohus otsustas oma 70. aastapäeva puhul anda ametlikult uued nimed oma hoonekompleksi viimastele osadele, mida seni tähistati tähtedega. Nüüd on A-, B- ja C-torni ning C-tiiva nimed Comenius, Montesquieu, Rocca ja Themis.

Pärast Kirchbergi linnaossa (Luxembourg) asumist 1970. aastate alguses on Euroopa Liidu Kohus mitmel korral laienenud. Laiendused olid tingitud uute liikmesriikide järjestikustest ühinemistest Euroopa Liiduga ning 1989. aastal teise kohtu, Üldkohtu loomisest, kus on nüüd kaks kohtunikku igast liikmesriigist.

Esimese Euroopa Kohtu hoonena avati 1973. aastal palee. Sellest ajast saadik on hooneid laiendatud mitmel korral: 1980. ja 1990. aastatel lisandus kolm esimest laiendust, seejärel 2008. aastal ringhoone, galerii ning A- ja B-torn. Arhitektuurilist kooslust täiendati 2019. aastal viienda laienduse, C-torniga, mis võimaldab institutsiooni kogu personalil töötada ühes ja samas kohas. Palee A-tiib sai 1990. aastal nime **Erasmuse** järgi, keda on nimetatud esimeseks eurooplaseks: ta aitas ühendada kultuure humanistlike ideaalide ümber. B-tiib sai 1992. aastal nimeks **Thomas More**, et austada selle suure Euroopa humanisti mälestust ning tunnustada tema ausust ja tugevat veendumust astuda vastu igasugusele vabaduste piiramisele.

Euroopa Liidu Kohus jätkab täna oma hoonetele nimede andmist, mis viitavad väärtustele, mida ta kaitseb nii oma kohtupraktikas kui ka üldisemalt Euroopa institutsioonina. Euroopa Liidu Kohtu presidendi Koen Lenaerts sõnul „soovitakse nimevalikuga avaldada austust Euroopa ajaloole või õigusemõistmisele. Samuti soovisime valida

isiksused, kes esimeste seas kaitsesid väärtusi, mida kaitstakse Euroopa Kohtu ja Üldkohtu praktikas: demokraatia ja õigusringk, mitmekeelsuse, sealhulgas mitmekeelsuse austamine, võrdne juurdepääs teadmistele ning laiemalt võrdsed võimalused ja sotsiaalne õiglus”.

A-torn kannab nüüdsest **Comeniuse** nime. Filosoof ja pedagoog Jan Amos Komenský ehk Comenius (1592–1670) oli esimene, kes pooldas kõigile kättesaadavat haridust. Ta oli veendunud selles, et ühiskonna edenemine peaks põhinema haridusel, mitte päritolul, ning võitles võrdsete võimaluste ja üldise koolihariduse eest, mis ei sõltuks rikkusest, usust ega soost. Comenius, keda peetakse nüüdisaegse hariduse isaks, muutis põhjalikult ka keelte, eeskätt ladina keele ehk teadmiste keele õpetamise meetodeid, et õppida saaks võimalikult palju inimesi. Tema õpikud, mida tõlgiti umbes 15 keelde, olid enam kui sajandi vältel Euroopas kõige laialdasemalt kasutuses, aidates kaasa sellele, et mitmekeelsust hakati pidama võtmeks teadmiste juurde.

Austades Comeniust, kes reisib läbi Euroopa, et edendada avatumat ja võrdsemat keeleõpet, rõhutab Euroopa Liidu Kohus mitmekeelsuse väärtusi ning tunnustab neid, kes aitavad päevast päeva kaitsta Euroopa keelelist rikkust.

B-torn sai **Montesquieu** nime. Charles-Louis de Secondat, La Brède'i ja Montesquieu parun (1689–1755), oli advokaat, kohtunik ja kirjanik. Tuntuks sai ta teosega „Seaduste vaimust“, mis avaldati 1748. aastal, pärast seda, kui ta oli mitu aastat Euroopas ringi reisinud ning uurinud külastatud riikide poliitilist ja majandussüsteemi, kliimat, ajalugu ning kombeid. Montesquieu, keda peetakse üheks võrdleva õigusteaduse rajajaks, aga ka nüüdisaegse sotsioloogia eelkäijaks, esitas uue teooria riigivõimu jaotuse kohta, mille aluseks on nii võimude lahusus kui ka nende vastastikune sõltuvus, et tagada võimude tasakaal. Sellega pani ta aluse võimude lahususe põhimõttele, mida peetakse tänapäevani demokraatia alustalaks.

Valides Montesquieu, kelle teosed on kohtuvõimu sõltumatuse põhimõtte arendamisele kaasa aidanud, tuletab Euroopa Liidu Kohus meelde liikmesriikide ühiseid väärtusi, mis kujundavad Euroopa Liidu kui iseseisva õiguskorra olemust.

C-torn kannab nüüdsest **Rocca** nime. Giustina Roccat peetakse ajaloo esimeseks naisadvokaadiks. Ta on läinud ajalukku talle lahendada usaldatud vaidluse raames 8. aprillil 1500 tehtud vahekohtu otsuse tõttu. Ta ei kuulutanud otsust Veneetsia kubernerit õukonnas Tranis mitte ladina keeles, nagu tol ajal tavaks oli, vaid rahvakeeles, et otsuse kuulutamist jälgima tulnud inimesed sellest aru saaksid. Seejärel kutsus ta kaotanud poolt üles maksma talle tavalist honorari, näidates sellega, et ajajärgul, kui naistele ei olnud haridus kättesaadav ega juristina praktiseerimine võimalik, soovis ta olla koheldud võrdselt meestega, kellele olid need õigused tagatud.

Kõige kõrgemale tornile Rocca nime andmisega tuletab Euroopa Liidu Kohus meelde, et ta on pühendunud sellele, et õigus ja õigusemõistmine oleksid kõigile kättesaadavad, ning kinnitab, et on võtnud endale kohustuse tagada võrdsed võimalused kõigile, nagu nähtub ka tema kohtupraktikast.

C-tiib sai nimeks **Themis**. Uranose ja Gaia, taeva- ja maajumala tütar Themis on kreeka mütoloogias õigluse jumalanna. Zeusi abikaasa ja nõuandjana istub ta tema paremal käel ning aitab kaitsta seaduslikku korda. Themist kui võidutseva õigluse võrdkuju kujutatakse tavaliselt koos tema atribuutidega: kaalude ja mõõgaga, mõnikord ka seotud silmadega, mis osutab erapooletusele. Ühiskondlikku korda, tasakaalu ja harmooniat sümboliseerivad kaalud vastanduvad kohtumõistmist ja kohtu autoriteeti sümboliseerivale mõõgale, mille kahepoolse teraga, mis võib karistada kumbagi poolt, viiakse täide otsuseid. Themisest on seega saanud universaalne õigluse võrdkuju. Themise nime valimises kajastub Euroopa Kohtu esimeste liikmete 1952. aastal tehtud valik, et ühistele kultuuritraditsioonidele tuginedes peaks Euroopa Sõe- ja Terasühenduse kohtu logol olema Themise kaalud ja mõõk.

1992. aastal ehitatud C-tiivas asub Üldkohus ning see kannab nüüd Themise nime.

Hoonekompleksi eri osadesse paigaldati tahvlid, et jagada üldsusega teavet, mis viis nende nimede valimiseni. Tahvlid avati tseremoonial, millel viibis institutsiooni personal ning mille juhatas sisse Euroopa Kohtu president Koen Lenaerts.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

